

СДРУЖЕНИЕ ЗА ЕКСПЕРТИЗИ, ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКИ И ТЕХНИЧЕСКИ АНАЛИЗИ

С Е Ф И Т А

ул. "Оборище" № 1А, ет. 3, 1504 София
www.sefita.org, e-mail: office@sefita.org
тел.: 02 / 944-50-42, 857-50-91

Изх. № 018 / 05.03.2014 г. г.
Екз. 1

до
**ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ
КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**КОПИЕ: ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

СТАНОВИЩЕ

от Сдружение „СЕФИТА“ –
член на Гражданския съвет към ВСС

ОТНОСНО: Раздел „Комисия ‘Бюджет и финанси’“ от Отчет за дейността на комисиите на Висшия съдебен съвет във връзка с работата на Гражданския съвет;

Уважаеми Дами и Господа,

Представяме на Вашето внимание кратък анализ и заключения по изложеното в Отчет за дейността на комисиите на Висшия съдебен съвет (Отчета) във връзка с работата на Гражданския съвет (ГС), и по-конкретно в раздел „Комисия ‘Бюджет и финанси’“ (Раздела).

1. Чрез сравнителен анализ се установява, че изложеното в Раздела е допълнен текст чрез copy-paste на Решението на Комисия „Бюджет и финанси“ (КБФ) по протокол № 21 от нейно заседание, проведено на 15.05.2013 г. – относно т. 4 и т. 6 от Акт № 1/26.04.2013 г. на Гражданския съвет.

Това становище на КБФ е разгледано и обсъдено на заседание на ГС, проведено на 25.06.2013 г., във връзка с което е формулиран и приет следващ Акт № 5/25.06.2013 г. на ГС, включващ:

1. Гражданският съвет към ВСС приема представения от Комисия „Бюджет и финанси“ към ВСС отговор по Акт № 1 от 26.04.2013 г. като непълен (касаещ само т. 4 и т. 6 от Акта), неточен (отговарящ не на поставените, а на други въпроси), формален и несъответстващ на необходимостта от съвместно обсъждане на промени с цел подобряване на организацията и осъществяването на съдебната експертиза в интерес на съдебния процес.

(прието единодушино)

2. Гражданският съвет към ВСС настоява ВСС да представи исканата информация по т. 4 на Акт № 1 за планираните и отчетени средства по § 02-00 „Други възнаграждения и плащания на персонала“ – в частта за съдебни експертизи, и § 10-00 „Издръжка“ – също в частта за съдебни експертизи, както и отговор по останалите въпроси от Акта.

(прието единодушино)

След приемането на Акт № 5/25.06.2013 г. на ГС, друга информация по проблематиката не е постъпвала за разглеждане в ГС.

По изложената по-горе фактология считаме за належащо да Ви запознаем със следните наши заключения:

- в Отчета предоставената информация е точно толкова **формална и неточна**, колкото и предоставената за обсъждане на заседанието на ГС, проведено на 25.06.2013 г.;

Обяснено е **как** (в каква последователност, съгласно РМС № 41/20.01.2012 г. за бюджетната процедура) се създават и приемат бюджетните прогнози, а не **на какви аналитични данни се базират** (какъвто е въпросът) и каквито са, също така, изискванията в съответствие с БЮ № 1/30.01.2012 г. на МФ – Указания за подготовката на бюджетните прогнози на ПРБК за периода 2013 – 2015 г. (извлечение приложено към настоящото Становище).

Допускаме, че при бюджетното прогнозиране подходът на КБФ също е copy-paste от година в година, поради което вече е загубена следата на първоначалните разчети, което на практика означава, че не се предвижда реформиране, оптимизиране и интензификация на разходите в областите, финансиирани по § 02-00 (Други възнаграждения и плащания на персонала) и § 10-00 (Издръжка) от бюджета на Съдебната власт.

Ефектът от отсъствието на аналитични данни е, че **Съдебната власт не е в състояние да обоснове финансова необходимост за извършване на промени**,

каквите са изискванията в Указанията за подготовката на бюджетните прогнози на ПРБК.

- в Отчета се твърди, че **обективно** не могат да бъдат посочени планираните средства **както за текущата, така и за всяка следваща бюджетна година**;

Твърдението е невярно, тъй като степента на аналитичност на счетоводното отразяване на дейности е от компетенцията единствено на разпоредителя с бюджетни кредити, включително и в отношенията с подотчетните му лица (съдилища и други) – чрез приемане на съответен счетоводен сметкоплан.

Невъвеждането на аналитична отчетност по позиции, описващи процесите при осъществяване на различните дейности, на практика дефинира КБФ като агент на фиска (МФ), а не като структурно звено на ВСС, което следва освен да планира и отчита бюджетни разходи, но да предоставя и текуща финансова и друга информация през бюджетния период за управленчески цели (т.е. липсват в отчетността елементи на управленческо счетоводство).

Ефектът от това е, че **ръководните органи на Съдебната власт са в положение на статични наблюдатели, а не на активно въздействащи върху процесите на база анализ на текущи данни**.

- посочено е в Отчета, че средствата за съдебни експертизи се планират и отчитат по § 02-00 „Други възнаграждения и плащания на персонала“ и § 10-00 „Издръжка“;

Неистина е, че тези средства се планират и в последствие отчитат, тъй като в Отчета е посочено, а и от проведените обсъждания в ГС се потвърждава, че ВСС не разполага с конкретни данни, описващи дейността по съдебно експертизиране.

Планирането и отчитането на еднотипна дейност (съдебно експертизиране) по два различни бюджетни параграфа индицира отсъствието на ясна представа за характера на тази дейност, като е в потвърждение на ширещото се виждане, че необходимите средства за разплащане на съдебни експертизи се ползват като „буфер“ при недостиг на средства за други дейности.

Ефектът от неясното и неритмично финансиране на дейността е **некачествена и бавна съдебна експертиза, респективно в случаите на ползването ѝ → лош и продължителен съдебен процес**.

- посочено е в Отчета, че „Одитните доклади на Сметната палата за извършени одити от Сметната палата са публикувани на сайта на ВСС, секция ‘Доклади, декларации’“;

Невярно е твърдяното, тъй като справка на сайта на ВСС показва, че нито един доклад на Сметната палата не е качен за обществен достъп – както преди (по време на обсъжданията в ГС), така и по настоящем.

Ефектът от позоваването на неверни твърдения в общуването с лица и гражданска организации, е **компрометиране на комуникационната политика на ВСС и спад в доверието към институцията**.

2. В другите раздели от Отчета не се съдържа информация за становища на комисии от ВСС по останалите точки от Акт № 1/26.04.2013 г. (Акта) на Гражданския съвет, а именно:

1. Препоръчва на ВСС да прецени възможността за включване в годишната си програма за 2013 г. разработването на мерки за подобряване на съдебното експертизиране,

гласуване: за – 10, против – няма, въздържали се – 1, (прието)

2. Препоръчва на ВСС да включи към статистическите форми за отчитане дейността на съдилищата, информация относно количеството и вида на възлаганите експертизи, както и направените разходи в тази връзка,

(прието единодушино)

7. Изисква от ВСС да предостави информация за вида на данните, които се събират чрез системата за мониторинг и контрол на веществите лица, от кого се обработват и анализират, и извършват ли се обобщения – ако да, да бъдат представени,

(прието единодушино)

8. Гражданският съвет предлага на ВСС съвместно да бъде организирана експертна кръгла маса в края на м.09.2013 г., при участието на широк кръг професионални и академични организации, както и от органите на съдебната власт, на която да бъде обсъдена проблематиката, касаеща съдебната експертиза с цел изработка на основни положения на проекто-закон за съдебната експертиза.

ВСС да публикува информация за организираното мероприятие и да предостави постъпили при него предложения и други данни, касаещи съдебната експертиза като част от съдебния процес у нас;

(прието единодушино)

Считаме, че на свое заседание (така, както е предвидено по т. V.15 от Правилата за действие на Гражданския съвет) ВСС е следвало задължително да разгледа и прецени предложението по т. 1 от Акта – относно възможността за включване в годишната програма на мерки за подобряване на съдебната експертиза. **В Отчета не се съдържат данни това да е било осъществено.**

Сдружение за експертизи, финансово-икономически и технически анализи

СЕФИТА

Считаме, също така, че Комисия „Професионална квалификация, информационни технологии и статистика“ е следвало да разгледа предложението на ГС по т. 2 от Акта - за включване в статистическите отчетни форми на информация за назначавани съдебни експертизи и разходи за извършването им, които данни в последствие да се обобщават в статистическите таблици за дейността на съдилищата и прокуратурата. **В Отчета не се съдържат сведения това да е било извършено.** Не е предоставена информация от Комисията и по т. 7 от Акта - относно вида на данните, които се събират чрез системата за мониторинг и контрол на вещите лица, от кого се обработват и анализират, и извършват ли се обобщения.

Изразяваме становище обаче, че Комисията по правни въпроси към ВСС е следвало да отрази активното свое участие, както и на други членове на ВСС, за постигането на положителни практически резултати по т. 8 от Акта – при организирането на експертна кръгла маса през м. ноември 2013 г., с участието на широк кръг професионални и академични организации, на представители на учреждения, както и от органите на съдебната власт, на която беше обсъдена проблематиката, касаеща съдебната експертиза. Безспорен е и приноса в тази насока на членуващата в ГС организация – Съюза на юристите в България, като организатор на мероприятиято. **Осъщественото е добър пример за ефективно взаимодействие между ВСС (КПВ) и ГС с реално въздействие за подобряване работата на съдебната система,** още повече придобиващо значимост в условията на изцяло отменената по настоящем с Решение № 2305/18.02.2014 г. на ВАС Наредба № 3/30.11.2012 г. на МП за вписането, квалификацията и възнагражденията на вещите лица.

Също така считаме, че в Отчета Комисия „Международна дейност“ е следвало да обърне внимание на проведената по предложение на организация от ГС (Сдружение „СЕФИТА“) среща през м. септември 2013 г. на Представляващия ВСС – г-жа Соня Найденова, с Президента на Европейския институт за експертизи и експерти (ЕЕИ) – г-н Жан-Реймон Льомер. По настоящем ЕЕИ е една от организацията, ангажирани от Европейската комисия за ефективност на правосъдието (CEPEJ) като наблюдател по въпроси за качеството на Европейското правосъдие. **Развитието на тези отношения може да спомогне за правилното отразяване и интерпретиране на мероприятията и мерките за по-добро и ефективно правосъдие, осъществявани от ВСС.**

В обобщение на изложеното в настоящото Становище бихме желали да акцентираме върху следното:

- ВСС следва да обърне по-сериозно внимание върху процеса на бюджетно прогнозиране и отчитане в аспекта на тяхната пригодност за целите на управлението на ресурсите и процесите в съдебната система, включително и на тяхното финансово обезпечаване;
- ВСС следва по-детайлно и в цялост да разглежда поставените на обсъждане проблеми в Гражданския съвет, с оглед по-нататъшно подобряване на сътрудничеството и постигане на по-пълен ефект за целите на качествена промяна и оптимизиране на съдебната ни система и правораздаването;

Като се надяваме с настоящото да сме били полезни,

За Сдружение „СЕФИТА“:

инж. ик. Любомир П. Герджиков –
член на Управителния съвет

Настоящото Становище е разгледано и прието на заседание на УС на Сдружение „СЕФИТА“, проведено на 05.03.2014 г. Становището, ведно с извлечение от Отчета, ще бъдат публикувани на интернет сайта на Сдружението.

Препис

РЕШЕНИЕ № 41

от 20 януари 2012 година

ЗА БЮДЖЕТНАТА ПРОЦЕДУРА ЗА 2013 Г.

На основание чл. 14 от Закона за устройството на държавния бюджет

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. В бюджетната процедура за 2013 г. се спазват следните правила:

1.1. За целите на разработването на тригодишната бюджетна прогноза за периода 2013-2015 г. и на законопроекта за държавния бюджет за 2013 г. се извършват:

1.1.1. оценки и разчети по параметрите на консолидираната фискална програма, както и оценка за очаквания размер на задълженията на предприятията, включени в консолидираната фискална програма;

1.1.2. оценка за ефекта върху салдото на сектор „Държавно управление“ на базата на прогнози за дейността на контролирани от държавата и/или общините нефинансови предприятия и юридически лица с нестопанска цел за периода 2013-2015 г. в съответствие с изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки.

1.2. База за разработване на тригодишните бюджетни прогнози (в т.ч. по политики) и на разходните тавани по първостепенни разпоредители с бюджетни кредити (ПРБК), без по общини, за периода 2013-2015 г. са Законът за държавния бюджет на Република България за 2012 г., разходните тавани по

**МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
Б Ю № 1 / 30.01.2012 г.**

ДО
МИНИСТЕРСТВА И ВЕДОМСТВА
АДМИНИСТРАЦИЯТА НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
АДМИНИСТРАЦИЯТА НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
АДМИНИСТРАЦИЯТА НА ПРЕЗИДЕНТА
ВИСШИЯ Съдебен съвет
Конституционния съд
Сметната палата
Омбудсмана
Комисията за финансов надзор
Националния осигурителен институт
Националната здравноосигурителна каса
Българската национална телевизия
Българското национално радио
Българската телеграфна агенция
Държавната агенция „национална
сигурност“
Държавната агенция „държавен резерв и
военновременни запаси“
Агенцията за ядрено регулиране
Държавната комисия за енергийно и
водно регулиране
Държавната комисия по сигурността на
информацията
Комисията за защита на конкуренцията
Комисията за регулиране на
съобщенията
Комисията за установяване на
имущество, придобито от престъпна
дейност
Комисията за защита на личните данни
Комисията за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на
български граждани към държавна
сигурност и разузнавателните служби на
българската народна армия
Комисията за защита от дискриминация
Комисията за предотвратяване и
установяване на конфликт на интереси
националната служба за охрана
националната разузнавателна служба
националния статистически институт
съвета за електронни медии
авиоотряд 28
националното сдружение на общините в
република българия
общините в република българия

**УКАЗАНИЯ
ЗА
ПОДГОТОВКАТА НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГНОЗИ НА ПРБК ЗА ПЕРИОДА
2013-2015 г.
СЪГЛАСНО т. 2.1.2 ОТ РЕШЕНИЕ № 41 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
ОТ 20 ЯНУАРИ 2012 г. ЗА БЮДЖЕТНАТА ПРОЦЕДУРА ЗА 2013 г.**

В съответствие с изискванията на тези указания и с т. 2.1.4 от РМС № 41 от 2012 г. **в срок до 23 февруари 2012 г.** следва да се представят в Министерството на финансите (МФ):

- от всички ПРБК – бюджетна прогноза за периода 2013-2015 г. съгласно приложенията;

В посочения по-горе срок следва да се представят в Министерството на финансите:

- от първостепенните разпоредители с бюджетни кредити/органите, отговорни за управлението на финансовата помощ, предоставяна на Република България от Европейския съюз и други донори - мотивирани предложения и разчети за усъвояването на средствата по предприсъединителните инструменти на Европейския съюз, включително на средствата за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране по години за периода 2013-2015 г., програмите, финансиирани със средства от фондовете на Европейския съюз, включително на средствата за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране по години за периода 2013-2015 г. (в т.ч. и по финансовата рамка за програмния период 2014-2020 г.), Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, включително на средствата за сметка на свързаното с него национално съфинансиране по години за периода 2013-2015 г., Норвежкия финансов механизъм, включително на средствата за сметка на свързаното с него национално съфинансиране по години за периода 2013-2015 г., както и по Програмата за сътрудничество „България–Швейцария”, включително на средствата за сметка на свързаното с нея национално съфинансиране за 2013-2015 г.;
- от ПРБК, определени за координатори по други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор - мотивирани предложения и разчети за усъвояването на средствата по години за периода 2013-2015 г., включително на средствата за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране;

II. НАСОКИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ТРИГОДИШНИТЕ БЮДЖЕТНИ ПРОГНОЗИ ЗА ПЕРИОДА 2013-2015 г.

При разработване прогнозата на разходите за 2013-2015 г. следва да бъде отчетено въздействието на:

- уточнените натурални и стойностни показатели, като се изключват еднократните разходи, включени в бюджета на съответния ПРБК за предходната година;
- настъпилите до момента на съставянето на бюджетната прогноза промени в нормативната уредба, засягаща дейността на съответния ПРБК;
- новите и закриващите се структури и функции/дейности.

III. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА МАКЕТИТЕ ПО БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГНОЗИ ЗА ПЕРИОДА 2013-2015 г.

III.1. ТРИГОДИШНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2013-2015 г.

- Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити представят справка за средствата по § 02-00 „Други възнаграждения и плащания за персонала”;
-